

Zaans OuderJournaal

Hoe gaan wij om met het lerarentekort?

Het lerarentekort is nog altijd een groot en groeiend probleem in bijna alle gemeenten van Nederland. Ook in Zaanstad neemt het lerarentekort nog steeds toe. Hoe gaan we hiermee om op de school van jouw kind?

pagina 2

* In het OuderJournaal hanteren we de term ouders. Hiermee bedoelen we ook verzorgers en voogden.

Beste directeur

Mag mijn kind een paar dagen thuis blijven?

2

NPO-gelden

Het kabinet maakt geld vrij voor het onderwijs. Wat doen onze scholen hiermee?

3

De nieuwe visie

Maak kennis met de nieuwe visie op het onderwijs van Zaan Primair.

3

Ik ben... docent Drama

'Ik geniet ervan te zien hoe kinderen zich ontwikkelen.'

4

Hoe gaat Zaan Primair om met het lerarentekort?

Het lerarentekort is nog steeds een groot en groeiend probleem in bijna alle gemeenten van Nederland. Ook in Zaanstad neemt het lerarentekort flink toe. Daar hebben de scholen van Zaan Primair en de leerlingen last van. Het is een grote uitdaging om de lesroosters rond te krijgen. We doen ons uiterste best om bevoegde leerkrachten voor de klas te hebben.

Bij de start van het schooljaar leek het erop dat we voldoende bezetting hadden op de scholen. Helaas komt het toch voor dat scholen moeten zoeken naar alternatieven, bijvoorbeeld bij ziekte, verlof of vertrek van een collega. Dan lukt het jammer genoeg niet altijd om een (volledig) bevoegde leerkracht te vinden. Er zijn namelijk geen invallers meer beschikbaar. Het bestuur van Zaan Primair maakt zich hier zorgen over.

Een kijkje bij een onderwijsassistent

Malin Mars, 22 jaar, is derdejaars Pabo-studente en heeft haar diploma voor onderwijsassistent enkele jaren geleden gehaald. Zij

werkt als onderwijsassistent op De Watermolen en staat af en toe als invallkracht voor de klas. Ook loopt Malin een dag per week stage in groep 7.

Les filosoferen

We treffen Malin tijdens een les filosoferen, in groep 7. De kinderen maken een tekening over ‘de waarheid’. Malin stelt vragen aan de kinderen. ‘Hoe weet je wat de waarheid is en wie bepaalt dat? En zou dit ook voor dieren gelden?’ Ze worden aangezet tot nadenken en discussiëren erover. Een van de tekeningen toont het zonnestelsel en de opwarming van de aarde. Een aantal kinderen mag de tekening voor de klas laten zien en uitleggen wat

Tekeningen van leerlingen tijdens de les filosoferen over ‘de waarheid’.

zij ‘de waarheid’ vinden. De kinderen doen serieus mee.

Niet volledig bevoegd en toch zelfstandig lesgeven, hoe kijk je hier tegenaan?

‘Vanaf mijn tweede studiejaar val ik zo nu en dan in als leerkracht,’ vertelt Malin. ‘Doordat ik als onderwijsassistent werk, kennen de kinderen mij al goed. Als ik dan eens in de klas moet invallen als leerkracht, is dat een groot voordeel. Hoewel ik zelfstandig voor klassen sta, ervaar ik nooit dat ik er alleen voor sta.’

Pabo-studenten leveren een belangrijke bijdrage.

Er is altijd iemand in de buurt die ik een vraag kan stellen. Bovendien word ik goed begeleid. Ik evalueer mijn stagedag met de leerkracht van groep 7. Ook krijg ik feedback van de schoolopleider van het bestuursbureau.

Ik heb er veel plezier in. De kinderen voelen dit aan en gaan daarin mee.’

Zij-instromer Tessa Stroet

Tessa Stroet werkt als zij-instromer bij De Watermolen. ‘Ik ben tweedejaars. Na een strenge sollicitatieprocedure en een assessment ben ik aangesteld. Na vier maanden met een leerkracht te hebben meegelopen, sta ik nu zelfstandig voor de klas. Ik ben eerst online gaan lesgeven in groep 5/6. Nu sta ik voor groep 6, samen met een collega. We wisselen elkaar af en hanteren gelijke regels en afspraken. Ik ben blij dat ik op deze manier mijn bijdrage kan leveren in het onderwijs.’

Goede begeleiding

Pabo-studenten mogen zelfstandig voor de klas staan, afhankelijk van het studiejaar en de studievorm (deeltijd of voltijd). Ook voor zij-instromers geldt dat zij, tijdens het volgen van de opleiding, al zelfstandig voor de klas mogen staan. Uiteraard worden zowel de Pabo-studenten als de zij-instromers goed begeleid door collega’s, schoolopleiders en de directeur.

‘Ik geef zelfstandig les, maar heb nooit het gevoel dat ik er alleen voor sta.’

Bijna altijd een bevoegde leerkracht voor de klas

In september is er een inventarisatie gedaan bij de scholen om een beter beeld te krijgen hoe de vaste bezetting op de scholen is geregeld.

Het bestuur is er trots op dat ondanks het lerarentekort de meeste scholen en groepen bevoegde leerkrachten hebben, een leraar in opleiding, een zij-instromer of een zzp’er. Daarnaast zetten we onderwijsassistenten en leraarondersteuners in om de leerkrachten te ondersteunen. Gelukkig staat er op 97% van alle schooldagen een bevoegde leerkracht voor de klas in de vaste bezetting van onze scholen.

Beste directeur,

De afgelopen maanden heb ik mijn kind een paar keer thuis moeten houden. Hoe zit het met afwezigheid op school en welke soorten verzuim zijn er?

Op school houden we bij hoe vaak leerlingen afwezig zijn. Het is belangrijk dat kinderen voldoende lessen volgen zodat zij zich goed blijven ontwikkelen. We vragen ook om afspraken bij bijvoorbeeld de tandarts na schooltijd te maken.

Als kinderen veel afwezig zijn, onderbreekt dit het leerproces. Kinderen missen dan belangrijke lessen waardoor ze vaak extra

instructie nodig hebben van de leerkracht. Ook voor de Cito-toetsen is het belangrijk dat de kinderen die maken. Het hele lesprogramma is hierop afgestemd.

Op school kennen we drie soorten verzuim:

Ziekteverzuim: Het kan gebeuren dat je kind een paar dagen thuisblijft door een griepje. Is een leerling langere tijd afwezig door een medische oorzaak, dan melden we dit bij de leerplichtambtenaar. Zij kunnen dan meedenken in een oplossing voor je kind.

Geoorloofd verlof: Soms is een leerling niet op school door bijzondere omstandigheden. Bijvoorbeeld een verhuizing of religieuze feestdag. Een kind mag maximaal tien dagen vrij krijgen van de directeur als er sprake is van ‘zwaarwegende omstandigheden’.

Ongeoorloofd verlof: Het komt helaas ook voor dat leerlingen thuisblijven om eerder op vakantie te gaan, of doordat er na schooltijd geen opvangmogelijkheden zijn. Ook te laat komen is ongeoorloofd verlof. De directeur kan dit melden bij de leerplichtambtenaar, met het risico van een boete voor ouders/verzorgers.

Heb je een vraag over verzuim of afwezigheid van je kind? Stel deze aan de schooldirecteur!

Heeft u een vraag over uw kind en school? Mail ze aan bestedirecteur@zaanprimair.nl U krijgt altijd antwoord.

De nieuwe visie van Zaan Primair is van ons allemaal!

Bijna twee jaar geleden is Zaan Primair gestart met het ontwikkelen van een nieuwe visie op het onderwijs van onze scholen. Deze visie moet de scholen inspireren om zich verder te ontwikkelen tot een plek waar kinderen uit Zaanstad het beste onderwijs krijgen en zich optimaal kunnen voorbereiden op de maatschappij.

De nieuwe visie is tot stand gekomen op basis van maatschappelijke ontwikkelingen, wetenschappelijke inzichten en onze persoonlijke verbinding binnen Zaan Primair. Ondanks de coronapandemie en het lerarentekort zijn we erin geslaagd al onze collega's mee te nemen in de ontwikkeling. Met tien medewerkers uit onze organisatie – leerkrachten, specialisten, leidinggevend en bestuurders van Zaan Primair – hebben we de visie verder uitgewerkt.

Vier thema's

In de visie staan vier thema's centraal:

- Kind in de wijk
- Inclusie en kansengelijkheid
- Professionele trots
- Ambitieuze en 'evidence informed' werken

De schooldirecteuren zijn met hun eigen team in gesprek gegaan over deze thema's. Ook de jaarlijkse ontmoetingsdag voor alle medewerkers stond in het teken van de nieuwe visie. Er was een grote betrokkenheid om samen over de toekomst van Zaan Primair na te denken.

Visie leidend voor nieuwe keuzes

Nu al merken we dat de visie leidend is voor de keuzes die we maken. Een voorbeeld is de aanmeldprocedure van nieuwe leerlingen, waarbij we hebben afgesproken dat elke leerling altijd welkom moet zijn op onze scholen. Voor kinderen met een complexe hulpvraag wordt hard gewerkt aan een nog betere ondersteuning zodat ook zij zo goed mogelijk onderwijs krijgen op onze scholen.

De visie wordt nu vertaald in ons meerjarenplan, met concrete doelen voor de komende vier jaar.

Ook de Raad van Kinderen denkt mee

Zaan Primair heeft als enige schoolbestuur in Nederland een Raad van Kinderen. Onze Raad van Kinderen denkt mee en geeft advies over strategische vraagstukken die impact hebben op de omgeving en de maatschappij. Ook bij de nieuwe visie van Zaan Primair betrekken we onze Raad van Kinderen. Drie van onze scholen leveren dit jaar de Raad van Kinderen: de groepen 7 van De Komeet, De Meander en Het Eiland.

Vier onderwerpen

We hebben de Raad van Kinderen vier vragen gesteld over onze toekomst:

- 1 Het ziet er naar uit dat we het voorlopig moeten doen met 80% bevoegd personeel voor alle scholen. Hoe zorgen we ervoor dat we wel 100% naar school kunnen?
- 2 Welke bijdrage levert school aan het welbevinden van de leerlingen, nu maar ook als ze van school af zijn?
- 3 Hoe kunnen onze scholen bijdragen aan de kansengelijkheid van elk kind?
- 4 Hoe zorgen we voor meer diversiteit in ons personeelsbestand?

In het volgende OuderJournaal laten we je weten wat de Raad van Kinderen ons heeft geadviseerd over deze belangrijke kwesties!

Wat doen de Zaanse scholen met het Nationaal Programma Onderwijs?

In het vorige OuderJournaal hebben we je geïnformeerd over NPO, het Nationaal Programma Onderwijs. Het kabinet heeft veel geld voor het onderwijs beschikbaar gesteld om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. Kinderen die dat nodig hebben kunnen met dit geld extra ondersteuning krijgen. We kunnen ons voorstellen dat je je als ouder afvraagt hoe dit precies zit. In dit artikel geven we antwoord.

Zó gaat het op de scholen van Zaan Primair

Voor de zomervakantie is op elke school een schoolscan uitgevoerd. Hieruit is duidelijk geworden welke leerlingen bij zijn met de lesstof en welke leerlingen een achterstand hebben. Ook hebben we gekeken naar sociaal-emotionele vaardigheden en de noodzaak voor extra individuele ondersteuning. Na de scan hebben de scholen een programma gemaakt om alle nodige acties op te pakken. Met deze acties zijn de scholen nu druk bezig.

Manieren van ondersteuning

De overheid heeft een aantal mogelijkheden gegeven om

achterstanden weg te werken. Bijvoorbeeld met individuele begeleiding of instructie in kleine groepjes. Alle opties die de overheid biedt zijn onderzocht en leiden tot betere resultaten. NPO krijgt bij Zaan Primair op veel verschillende manieren vorm. Bijvoorbeeld door een extra onderwijsassistent in te zetten, groepen op te splitsen, op nieuwe manieren te gaan werken en eerdere plannen zoals het vernieuwen van methodes versneld door te voeren.

Betrokkenheid van ouders leidt tot betere resultaten

De betrokkenheid van ouders is van belang op al onze scholen. Zaan Primair wil dit extra stimuleren. We

werken graag samen met ouders. Uit onderzoek blijkt dat deze samenwerking tot goede resultaten leidt bij kinderen.

Evalueren en bijstellen

In januari is er een toetsperiode op school en in februari voeren de scholen een nieuwe analyse uit. Hoe staat het dan met de vorderingen van de leerlingen? In maart worden alle ingezette programma's vanuit NPO besproken en sturen we waar nodig bij.

Dit schooljaar richten we ons vooral op herstel van achterstanden door de coronapandemie. In schooljaar 2022-2023 wordt opnieuw bekeken wat nodig is. We houden je op de hoogte via het OuderJournaal.

De NPO-gelden worden op verschillende manieren ingezet op onze scholen.

Enkele voorbeelden

Sommige van onze scholen werken samen met De Bieb om de taalontwikkeling van leerlingen te stimuleren, bijvoorbeeld met voorlezen. Ook heeft een aantal scholen een brugfunctionaris die zorgt voor een goed contact tussen ouders en school, waardoor ouders met een andere taalachtergrond beter betrokken raken bij de school van hun kind.

In het programma Beter bij de les trainen leerlingen hun werkgeheugen en krijgen ze meer inzicht in hun leergedrag. Hierdoor hebben de leerlingen minder ondersteuning van de leerkracht nodig.

Enkele Zaan Primair scholen werken samen met onderwijsadviesorganisatie BureauKlaar om de achterstand van leerlingen in leren en lezen aan te pakken.

Dit zijn maar een paar voorbeelden van hoe NPO-gelden worden ingezet. Nieuwsgierig? Vraag dan aan de leerkracht of (adjunct-)directeur wat er op de school van jouw kind met de NPO-gelden wordt gedaan!

Ik ben...

Aga de Wit, Dramadocent bij De Komeet

Uit het speellokaal klinkt een luid applaus. Groep 5A repeteert, samen met juf Sanne, hun voorstelling die volgende week voor ‘het echie’ voor de camera gespeeld wordt. Het plezier spat ervan af. De één danst, zingt en speelt nog fanatieker dan de ander.

Het thema: ‘Ons zonnestelsel’. De leerlingen beelden alle planeten uit. Behoorlijk wijze planeten die elkaar moeiteloos hun kennis doorgeven. Alle planeten worden benoemd, stuk voor stuk en in de juiste volgorde, inclusief aantallen manen en tijd dat de planeten erover doen om een rondje om de zon te maken. Daarna veranderen ze in... dansende en zingende ruimtetoeristen. Oh en kijk, daar rotsjt een aantal kometen voorbij, een van gas, een van ijs en een van stof. Een mooie les van juf Aga de Wit, dramadocent bij OBS De Komeet, hoe toepasselijk...

Werken vanuit een thema

Aga vertelt: ‘Gekozen is om de dramalessen zoveel mogelijk aan te laten sluiten bij de cognitieve vakken. We werken met een thema dat ik uitwerk tot een script, waarin voor elk kind een rol is weggelegd. In de klas wordt het thema verder uitgewerkt.

Er is veel onderzoek gedaan naar de positieve invloed van bewegen op het cognitief functioneren van kinderen. Bewegend leren is een goede aanvulling op het lesprogramma. ‘Daarnaast zit het leerelement vooral in het durven, in je verantwoordelijkheid nemen, leren elkaar niet te verstoren en uiteraard in nieuwsgierigheid opwekken vanuit het thema.’

Subsidie

‘De lessen worden gesubsidieerd vanuit het CMK: Cultuureducatie met kwaliteit. Binnen De Komeet werk ik samen met de interne cultuurcoördinator. Zij is verantwoordelijk voor het cultuurbeleid binnen de school, koopt de externe cultuuractiviteiten in en regelt de subsidie. Daarnaast houdt ze de vinger aan de pols bij de leerkrachten voor wat betreft de thema’s en in welke periode welke klassen aan de beurt zijn.’

‘Ik geniet ervan om te zien hoe kinderen zich ontwikkelen’

‘Elk jaar krijgt iedere klas vijf dramalessen, inclusief de uitvoering. Ik geef inmiddels al zes jaar les op De Komeet en zie de kinderen steeds verder groeien in het vak. Deze kinderen uit 5A leerde ik dus al kennen toen ze nog in de kleuterklas zaten. Ik vind het een groot voordeel meerdere jaren op een school les te geven. Daardoor leer je zowel de leerlingen als de leerkrachten goed

‘Bewegend leren is een goede aanvulling op het lesprogramma.’

kennen. Men is gewend aan de manier hoe ik mijn lessen verzorg. Daarnaast begeleid ik de leerkrachten in hoe zij de voorstelling verder kunnen vormgeven. Ik leg de basis in vier lessen en in de tussentijdse dagen oefent de klas de voorstelling samen met de leerkracht.’

Wat is jouw achtergrond?

‘Ik heb de kleinkunstacademie met acteer-specialisatie én de balletacademie gedaan. Naast dramadocent ben ik ook dansdocent. Ik heb onder andere in de theaterproductie Jeans en in de musical Cabaret gedanst en gezongen. Ik heb in meerdere Nederlandse televisieproducties gespeeld.

Bij de Nederlandse opera heb ik jongeren begeleid als workshopleider. En ik heb een eigen operagezelschap voor volwassenen

gehad, kinderopera’s geschreven, op het conservatorium lesgegeven en nog veel meer. Uiteindelijk vind ik het lesgeven nog leuker dan zelf spelen, vandaar dat ik me hierin heb gespecialiseerd.’

Wat vind je het leukst?

‘Ik geniet ervan om te zien hoe kinderen zich ontwikkelen. Ook bij Dynamica XL heb ik kinderen drama en dansles gegeven. Een van mijn leerlingen was een zwaar autistische jongen. In de eerste les sloeg hij nog behoorlijk van zich af. Hoe verder het jaar vorderde hoe meer hij leek te gedijen. Ik begeleidde hem met klassieke muziek, steeds verder ging hij mee in de emotie van de muziek. Zijn bewegingen werden steeds soepeler. In de laatste les heb ik zelfs samen met hem een hele serie klassieke balletpassen gedaan. Dat is genieten, daar word ik blij van.’

5 vragen aan

Martin Schouten, teamleider Kwaliteit en Innovatie, en
Tamara Caljouw, cultuurcoördinator

1. Wat doet Zaan Primair aan kwaliteit en innovatie?

Martin: ‘Om de onderwijskwaliteit te verbeteren zijn wij onder andere dit jaar gestart met audit-teams die de scholen bezoeken. Een audit-team bestaat uit schooldirecteuren en/of zorgcoördinatoren. We bezoeken elke school eens in de twee jaar en meten deze door aan de hand van indicatoren van goed onderwijs. Zo kunnen collega’s met en van elkaar leren, elkaar aanvullen en weten ze wat er speelt op hun collega-scholen.’

‘Ook innovatie is belangrijk, want door alle invloeden van buitenaf leren kinderen tegenwoordig anders dan vroeger. Naast de kernvakken – taal, rekenen en begrijpend lezen – moeten we kinderen dus ook nieuwe vaardigheden bijbrengen zoals leren programmeren, het omgaan met sociale media en het herkennen van nepnieuws. Leren programmeren kan al vanaf de kleuterleeftijd op een leuke manier als kinderen met kleine robots aan de gang gaan. Door het lerarentekort en de coronamaatregelen hebben onze plannen voor innovatie helaas vertraging opgelopen.’

2. Hoe wordt de onderwijskwaliteit op de scholen gecontroleerd?

Martin: ‘Dat gebeurde altijd door de Onderwijsinspectie. Maar die staat tegenwoordig meer op afstand van de scholen. Zaan Primair krijgt als schoolbestuur daardoor meer verantwoordelijkheid in het bewaken van de kwaliteit op de scholen. We hebben daar een nieuw kwaliteitssysteem voor ingericht.’

3. Hoe zit het met de NPO-gelden vanuit het Rijk?

Martin: ‘Het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) is een investeringsprogramma van het kabinet om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen op te vangen. De invulling van dit programma heeft een belangrijke rol in de kwaliteitsslag die we nu maken op de scholen.

Met de ontvangen NPO-gelden zetten we in op verbetering van de individuele leervaar-digheden van leerlingen en op duurzame ontwikkelingen die op de lange termijn tot onderwijsverbetering leiden.’

4. Wat gebeurt er aan cultuur op de scholen?

Tamara: ‘Er gebeurt een heleboel op cultuurgebied. Zo werken scholen bijvoorbeeld samen met kunst-/vakdocenten muziek, drama, dans en/of beeldende kunst. Deze docenten ontwikkelen lessen op maat voor de school en binnen het thema. Ook doet elke school mee aan het cultuurmenu Zaanstad waarbij elke klas twee culturele activiteiten per jaar beleeft. Denk aan een bezoek aan het Rijksmuseum, het Zaantheater of het Concertgebouw. Om de activiteiten van het cultuurmenu betekenisvoller te maken kunnen scholen – naast het digitaal lespakket bij

de activiteit – meedoen met het CuCo project. Dit staat voor Van Cultuuruitje naar cultuuronderwijs. Er worden dan docenten gezocht die aanvullende lessen kunnen verzorgen naast de culturele activiteit.’

5. Zijn er verder nog vernieuwende projecten op de scholen?

Tamara: ‘Jazeker. 13 scholen zijn gestart met Maakkunde, een nieuwe lesmethode voor ontwerpend en onderzoekend leren voor groep 1 t/m 8. Het is een lesmethode voor wetenschap en technologie onder begeleiding van NEMO Science Center.’

Door alle invloeden van buitenaf leren kinderen tegenwoordig anders dan vroeger.

Zaan Primair

Openbaar onderwijs